

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 174.

V Ljubljani, v torek 2. avgusta 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravišтво „Slovenca“.

Krištof Kolumb.

Povodom štiristoletnice odkritja Amerike je po glavar katoliške cerkve Leon XIII. razglasil na italijanske, španske in ameriške škofo okrožnico, ki se odlikuje po vsebini in obliki. Okrožnica se glasi:

Ob preteku 4. stoletja, ko je Genovčan, Krištof Kolumb, pod varstvom božjim prvi stopil na suho na neznanim obrežja onkraj Atlantskega morja, moramo se hvaležno spominjati tega dogodka in njegovega junaka. Primernejšega povoda skoraj ne moremo imeti, da vzdramimo duhove in srca. Kajti ta dogodek je med najlepšimi in največjimi, katere je izvršilo človeštvo v stoletjih; provzročitelja tega dogodka pa moremo po duševni velikosti primerjati le z malokaterimi njegovega rodu. Vsled njegove vstrajnosti je iz neizmerne morja vstal nov svet; milijoni umrločih so stopili iz teme pozabljivosti v zvezo z ostalim človeštvom in iz divjosti bili postav-

ljeni v krog omike in, kar je najvažnejše, po nauku Jezusa Kristusa bili iz pogubljenja poklicani k večnemu življenju.

Evropa, katero je v prvi vrsti iznenadila ta novost in skoraj čudežna nenavadnost dogodka, je še-le počasi spoznala, za kaj se ima zahvaliti Kolumbu, ko se je z naseljevanjem v Ameriki, vednim prometom in prekomorskimi vožnjami razširilo poznavanje narave, ko so se odprli nepričakovani zakladi in ko je ob enem začela rasti veljava Evrope. Pri teh tako mnogovrstnih izrazih časti in pri tem koncertu veselih glasov cerkev ne sme in ne more molčati, ker po svoji navadi in upravi rada hvali in pospešuje vse častno, vse hvalevredno. Posebno in izvanredno seveda časti izredne npravne kreposti, ki so v zvezi z zveličanjem duš; toda ona tudi ne prezira, temveč rada priznava in časti velike in nesmrtnne zasluge za potomce in človeško družbo sploh. „Čudovit je Bog v svojih svetnikih.“ Toda sledovi Njegove moči so vtisnjeni tudi onim ljudem, v katerih se izraža posebna duševna moč, ker od drugod ljudje ne dobivajo veleuma in visokega duha, kakor od Boga, svojega začetnika in stvarnika.

Pa je še drugi, posebni vzrok, da hvaležni proslavljamo to nesmrtno delo. Kolumb je namreč naš; kajti če le nekoliko zasledujemo po vzroku njegovega sklepa, da je preplaval „temno morje“, če pomislimo, na kateri način je skušal izvršiti svoj sklep, ne moremo dvomiti, da ga je pri vsem podjetju v prvi vrsti vodila katoliška vera, tako da je vse človeštvo tudi v tem oziru veliko hvalo dolžno cerkvi.

Pred in za Kolumbom se našteva ne malo pogumnih in izkušenih mož, ki so z vstrajnim trudom preiskavali neznane dežele in morja. Njih spomin bode živel v hvaležnem spominu potomstva, ker so razširili polje vednostij in omike ter pomnožili občni blagor, in sicer ne z malim trudom, temveč s silo

vseh duševnih močij in mnogokrat v največjih nevarnostih. Vendar je mej temi in Krištofom Kolumbom velika razlika. Kolumba namreč označuje posebno to, da je na svojih vožnjah čez široko morje in nazaj iskal nekaj večjega in višjega. Pač ga je pri tem vodila tudi poštena radovednost in želja po zaslužnosti za človeški blagor, tudi ni zaničeval slave, katere želo globoko sega v velike duše, tudi morda ni popolnem preziral upanja svoje koristi; toda mnogo bolj je nanj vplivala podedovana vera, ki mu je brez dvoma dajala ono duševno smer ter tudi večkrat tolažbo in moč v največjih težavah. Dokazano je, da sta se v njegovi duši vkoreninila misel in sklep, evangeliju odpreti pot čez nova morja v nove dežele.

(Konec sledi.)

Katoliško-tiskovno društvo v Ljubljani.

(Poročilo o V. obnem zboru dne 23. julija 1892.)

(Konec.)

Lani obljubljenega Koščevega „Zakonskega prava“ letos še nismo mogli izdati. Prehitel ga je „Poslovnik“. Odbor je namreč ménil, da je izdanje „Poslovnika“ pri opisanih razmerah nujnejše, zlasti še, ker „Poslovnik“ obdeluje tudi nekatere praktične strani zakonskega prava.

V smislu § 2. društvenih pravil je podpiralo društvo tudi letos v sedanjih časih prepotrebna konservativna lista „Slovenca“ in „Domoljuba“, ki bi ob svojih dohodkih brez društvene, sedaj večje, sedaj manjše podpore ne mogla izhajati, dasi dobivata vedno novih prijateljev in naročnikov.

Hvala gg. vrednikoma in vsem gospodom, ki pri listih sodelujejo, zlasti še prečast. gg. državnima poslancema kanoniku Karolu Klunu in vodji Franu

LISTEK

Vekoslav Progar, akademski podobar slovenski.

(Konec.)

Že dolga in iskrena želja našega umetnika je bila, dobiti v svoji domovini večje delo, ki bi mu dalo priliko, pokazati svojim rojakom, kaj premora, ter po lepi umetnji povzdigniti čast svoje mile domovine. Posrečilo se mu je, dobiti od veleč. g. dekana Jan. Oblak-a delo za župno cerkev v Kamniku. Imel je napraviti veliko skupino za glavni oltar imenovane cerkve.

Pred letom dnuj razstavil je gospod Progar v Ljubljani skico (načrt) te skupine, katero je izdelal povsem po lastnem načrtu; že takrat izrekla se je slovenska kritika prav povoljno o tem delu.

Naš umetelnik je od kamniškega cerkvenega predstojništva dobil nalogo, predstaviti: Nebeško Mater neomadežanega spočetja, obdano od skupine angeljev.

To nalogo izpeljal je g. Progar dokaj srečno, vzemši nadaljne motive svoji kompoziciji iz lavretanskih litanij.

Po osemmesečnem, trudopolnem delu z jednim pomočnikom izgotovil je g. Progar dne 22. jul. t. l. svojo skupino, ki je čela iz lesa izsekana, visoka 4 metre. Glavna podoba blažene Device Marije je visoka 2 metra, postranska angelja po 1-60 metrov.

Glavna podoba Nebeške Matere je izdelana po znanih besedah sv. pisma: „Žena... luna pod njenimi nogami in na njeni glavi krona iz dvanajst zvezd.“ (Razod. XII., 1.) Devica Marija stoji na zemeljskem oboku, obdanem z luno ter obvitom s kačo, katera drži v ustih jabolko in koji stré Neomadežana glavo.

Ta podoba je dokaj srečno zadeta, in, kakor poglavitni, tako tudi najlepši, najčastitljivejši del vse skupine. Navdahnjena se ti zdi z nadzemljsko, nebeško milino. Vse poteze in oblike te glavne podobe so velečastne, resne, a ob enem neizrekljivo mile, — prav kakor gre predstavljati nebeško kraljico!

Ob vzožju Device Marije so jako pomenljivo in lepo razvrščeni trije kerubini, ki Devici Mariji — kraljici angeljev — prepevajo slavo. Dva angelja pojeta, noseč v rokah bele trakove s primernimi napisi: „Tu gloria Jerusalem, tu laetitia“, „Israel, tu honorificentia populi nostri“ in „Tota pulchra es Maria et macula originalis non est in Te.“ Tretji angelj spremlja petje prvih z godbo na goslih.

Najbolj pomenljiva, umetniško izborna dovršena sta ob straneh Device Marije plavajoča velika angelja, koja izražata jako globoko simboliko. Angeli na levi strani glavne podobe nosi Neomadežani kot „kraljici vse čistosti“, v jedni roki belo lilijo, v drugi lep venec, v izraz nedolžnosti in velikega veselja nebeških prebivalcev nad častjo in krasoto One, katero je nebeški Oče povzdignil nad vsa zemeljska bitja.

Od druge, desne strani moli istotako krasno izdelan angelj „kraljici angeljev“ na modri blazini kraljičino zlato krono in žezlo. — Vsi angelji so v izraz velike angeljske čistosti in nedolžnosti bogato okinčani s cveticami in veneci.

Ob vzglavju cele skupine so lepo razvrščeni peteri amoret, kojih lepe in mične poteze izražajo zažudenje in veselje nad vzvišenostjo in krasoto blažene nebeške kraljice.

Tako je vsa skupina čudnolepo in pomenljivo razvrščena, pa tudi polihromirana je jako primerno in krasno. Boje so posameznim delom primerno izbrane, bujne, tako da vlada v vseh barvah lepo soglasje. Vrli kipar je tudi vsaki barvi vedel dati svoj posebni pomen.

Glavna podoba neomadežane Device ima belo spodnjo obleko, nad njo moder plašč, bogato z zlatim vezanjem obšit. — Spodnji trije angelji so v raznobarvenih primernih pisanih oblekah mašniških. Postranska dva angelja sta v čisto belih haljah z lepimi, bujnimi veneci na glavi. Že boje te izražajo veselje in nedolžnost nebeških selov. Vse posamezne podobe so bogato z zlakom okinčane.

To vam je kratek, se vé le nepopoln popis lepe skupine. Dostojno popisati se krasni umetniški izdelek sploh ne dá. Treba, da sam gledaš in občuduješ! A čim dalje gledaš in premišljuješ, tem bolj se ti omili prekrasna podoba, tem bolj spoznavaš pomen posameznih delov ter radostno blagruješ umetnika, ki je s svojim duhom in s svojo jeklono

Povšetju za njujina zanimiva in poučljiva poročila iz državnega tiska.

Preostaja mi, po navadi prejšnjih let, da g. društvenikom kratko sporočim, se v stanju in delovanju naših zavodov.

O stanju tiskarne se je potrebno že omenilo. Tiskajo pa se letos v njej naslednje periodične dela: „Duhovni Bistiri“ s prilogo „Slovenec“, „Domoljub“, dr. Lampičev „Ilustrovani Dom in Svet“, „Leibacher Diocesanalblatt“ z „Zgodovinskim Zbornikom“, Kržičeva „Detoljub“ s prilogami („Spomin prvega sv. obhajila“, „Atiznaš“, „Dobra spoved“) in „Angeljček“.

Izmed drugih večjih del, katere je natisnila naša tiskarna od zadnjega običnega zbora, imenujemo: „Sveto opravilo očitne službe božje“ za slovenske duhovnije tržaško-koparske škofije. V natis (350 izvodov) so nam jo izročili mil. g. škof tržaško-koparski.

20. februarja je bila v tiskarni dovršena učena knjiga mil. g. ljubljanskega prošta dr. Leonharda Klofutarja: „Commentarius in evangelia s. Marci et s. Lucae“. Knjiga, s katero se je z novega poslavil učeni gosp. pisatelj, je zbog težkega pa pravilnega tiska v čast tudi naši tiskarni.

Druga bogoslovska učna knjiga, natisnjena minole jeseni v naši tiskarni, je dr. Jos. Lesarjev „Compendium hermeneuticum“. Založilo jo je knezoškofijsko semenišče ljubljansko.

Dalje omenjamo: Prof. Ivan Verhovčev „Zgodovino Novega Mesta“, izdala „Slovenska Matica“; profesorja Jos. Šorna: „Der Sprachgebrauch des Eutropius“; dekana Jan. Vesela „Psalmi“ v verzih se tiskajo. Omenjamo Jan. Smrekarja molitvenik „Sveti Alojzij“; Antona Medveda „Pomladne glase“, II. letnik; „Drobtinice“ za l. 1891; „Dejavnje sv. Detinstva“, XII. zvezek; „Vestnik“ družbe sv. Cirila in Metoda; „Directorium“ in „Catalogus Cleri“ ljubljanske škofije za leto 1892; nekaj manjših brošur, raznih cenikov ter drugih potrebščin trgovcev, obrtnikov in zasebnikov.

Slavnemu občinstvu smo hvaležni za razna naročila v naši tiskarni. Posebj se še zahvalimo prečast. knezoškofovskemu ordinarijatu ljubljanskemu in tržaškemu za njujina častna naročila.

Prihodnja društvena leta pa čaka tiskarno posebno imenitna naloga. Ker je napreč po mnogoletnem pripravljanju rokopis za novi knezoškof A. Wolfa slovensko-nemški slovar že skoro dovršen, prejelo je društvo od prevzvišenega gospoda pokrovitelja častni nalog, da oskrbi v svoji tiskarni natis in v bukvarni razprodajo velevažne knjige. Iz tega namena smo bili poslali spomladi g. tiskarničnega faktorja nalašč na Dunaj, da je vse potrebno ustno vravnal zaradi novih, deloma celó izvirnih

črk in zaradi papirja za novi slovar. Meseca aprila smo se dogovorili glede stavke in tiska tudi s glavnim vrednikom g. prof. Pleščanikom, ki je želel, da se začne delo meseca maja. To se je zgodilo, a po končani prvi polji g. vrednik, da se z nadaljevanjem počaka do srede septembra, ker boče sestavi in pisarji prej še niso imenjeni pa katerih slavnih jezikoslovcev. Delo boče obsegalo krog 180 tiskovnih pol navadne slovarske osmerke. Gladé bukvarne ter nekdanje Ničmanove knjigovoznice in prodajalnice nimamo posebnega omenjati. Obe delujeta v istem redu in z istimi popolnimi vspehi, kakor minolo leto. Knjigovoznica je dobila nov stroj za šivanje z žico.

S čutom hvaležnosti do Boga začeli smo to poročilo; z izrazom prisrčne hvaležnosti do prevz. gosp. pokrovitelja in č. gg. društvenikov je sklenemo. Odbor si hoče resno prizadevati, da vresniči velike nade, ki se stavijo na to velevažno društvo.

Pred nekaj leti je trdil imenitni in občečislani slovenski rodoljub, da boče „Kat. tiskovno društvo“ Slovincem kdaj „duhovna matica“. V precejšnji meri društvo to ime že sedaj zasluži. Še bolj pa se boče krilatica ta obistinila, če se ohrani, pomnoži in razširi naklonjenost in zanimanje za društvo. In zaupajoč na značajnost in vrlo mišljenje svojih somišljenikov smo o tem popolnoma prepričani. Zakaj, kdo č. gg. društvenikov ne vé, kolike pomembe je narodu duhovno slovstvo? „Kar je duša človeku, to je duhovno slovstvo narodu. Duša in telo je popolnoma človek; sveta in posvetna knjiga — to se le je narodu popolnoma slovstvo“, trdi slovstvenik kanonik Marn. (Jezičnik XXVII.)

S tega stališča naj se preudarja in ocenjuje delovanje našega društva in sodba o njem boče v mnogih krogih drugača. Kako mora torej boleti, če se društvu tu in tam očita, da mu je mar le kupčija in dobiček. Da nasprotnikom „kupčija“ naša ni po godu, je umevno. Da pa v njihov rog trobijo tudi nekateri našincev, je neopustljivo. Ti nečejo vedeti, da ima dobiček od kupčije le dobra stvar, stalni pošten zaslužek pa nad 30 pri nas službujočih ljudi. Odborniki za svoje poslovanje nimajo drugega dobička, kot veselo zavest, da spolnujejo dolžnost, da pomagajo s svojimi slabimi močmi širiti kraljestvo božje, biti duhovni boj na zemlji. V tem smislu torej obrača do sedaj odbor na se mirnim srcem besede aposteljna Pavla (I. Tim. 6, 6.): „Est quaestus magnus pietas cum animo suis contento“: velik dobiček je dobro delovanje, združeno s srcem, zadovoljnim s tem, kar imamo. Društveniki odobré tajnikovo poročilo; in ker se nihče ne oglasi k besedi, se predsednik toplo zahvali prevzvišenemu gospodu pokrovitelju za toliko ljubav, ki jo ob vsaki priliki skazujejo tiskovnemu društvu. Zahvali za pomoč tudi gospode odbornike, zlasti mil. g. prelata dr. J. Kulavica.

Prevz. g. knezoškof na-to sprgovoré o važnosti krščanskega tiska, zlasti dandanes. Izrazujejo svoje

stojništvom; naj vsaj enkrat tudi v tem oziru obvelja: „Svoji k svojim!“

Kamničanom pa je res čestitati, da dobé za primeroma jako nizko svoto tako lep kras, s kakeršnim se more ponášati le malo slovenskih cerkvá.

Pa tudi g. Vek. Progarju, ki je poznat i kot zaveden narodnjak slovenski, kar najiskreneje čestitamó k njegovemu dovršenemu delu, ki nam je dokaz neomahljive marljivosti in visoke umetniške izobraženosti njegove. Slava mu!

Dodamo le še željo in srčno voščilo, da vrli g. Vek. Progar i v bodoče tako čvrsto napreduje: sebi v čast, milemu slovenskemu narodu v ponos ter našo drago domovino slovensko okraši še s prav mnogimi proizvodi svojega bistrega uma, svoje neutrudne delavnosti in jeklene vztrajnosti! J. R.

Neron.

(Priredil Vilinski.)

(Dalje.)

V nekaterih dnevih je uvidel, da s „krasno plačo“ v rimski hiši tudi ni tolikanj posebnega. Kader je Solin obiskaval znanca, hiti je moral ž njim; kadar so napravili izlet na kmeto, biti je moral zraven. Na poti je imel mnogo sitnosti; paziti je moral na dečka, in zahvatiti gospo milostivo. Melisa mu je bila dobra, ali to ga je pretresalo, ker je slutil grozno nesrečo, ko bi Solin opazil, da

veselje, da je tiskovno društvo v preteklem letu storilo tako velevažen, pomembiv korak, ter si osnovalo tiskarno v lastnem posestvu. Žele, da bi vsi poznali važnost tiskovnega društva ter je podpiral vestransko. Zahvalivši se vsem prijateljem in podpornikom krščanskega tiska, zlasti odboru tiskovnega društva podeli prevzvišeni na predsednikovo prošnjo vsem navzočim viharstirski sveti blagoslov.

Nato predsednik seleno skupščino.

Političn pregled.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Notranje dežele.

Pražak. Da odstopi baron Pražak, je gotovo. Vladni listi pišejo, da boče odstopil zaradi visoke starosti in pa zaradi tega, ker so Staročehi prišli ob ves vpliv. Kdo boče njegov naslednik, to pa menda še ni tako gotovo, če se boče še sploh imenoval kak minister za Češko. Da bi grof Thun prišel v ministerstvo, to vladni listi oporekajo. Z odhodom barona Pražaka se politični položaj ne boče zboljšal, pač pa slabšal, to je gotovo.

Grof Kuenburg je imenovan tajnim svetnikom. To odlikovanje pač ni brez političnega pomena. Jasno nam kaže, katera stranka ima odločilno besedo.

Grof Hübner. S smrtjo grofa Hübnerja zgubili smo moža, ki je igral važno ulogo v avstrijski novejši zgodovini. Rajen je bil dne 26. novembra 1811. leta na Dunaju, kjer je na vseučilišču dovršil filozofične in juridične študije. Po dovršenih študijah je potoval po Italiji. 1833. leta je vstopil v državno službo in ga je Metternich takoj z začetka porabljal v svoji pisarni. 1837. leta so ga dodali veleposlaniku v Parizu grofu Antonu Apponyju kot atašeja. Čez jedno leto ga je poklical knez Metternich nazaj na Dunaj, da mu poroča o vspehih vnanje in notranje politike kralja Ludovika Filipa. Sedaj je ostal Hübner na Dunaju v kabinetni pisarni in se je oženil z Marijo Pilat, hčerjo vladnega svetnika in vrednika lista „Oesterreichischer Beobachter“, katerega mu je pa umrla po desetletnem srečnem zakonskem življenju. Leta 1841 je prišel Hübner v Lizabono kot prvi poslaniški tajnik, kjer je ostal tri leta. Na to je prišel za generalnega konzula v Lipsko in diplomatičnega zastopnika pri anhaltskih vojvodskih dvorih. V viharjem letu 1848 je bil poslan v Milán, da je oskrboval diplomatična dopisovanja podkralja nadvojvode Rainerja. V marcu tega leta so ga vjeli vstaji in izpustili še-le čez nekaj mesecev. Pozno poletje in jesen tega leta preživel je na Dunaju. Ko je knez Feliks Schwarzenberg prevzel ministerstvo, je Hübner bil zopet poklican v službo in je oskrboval do marca 1849 dopisovanje diplomatičnega urada. To leto je bil odposlan z izvanrednim diplomatičnim poslanstvom v Pariz, kjer je potem ostal kot veleposlanik. Na tem važnem in težavnem mestu ostal je deset let. V tem času je Napoleon postal cesar, bila krimska vojska in pariški kongres, katerega se je on udeleževal kot drugi pooblaščenec avstrijski. V tem času je dobil tajno svetništvo, baronstvo in več visocih redov. Ko se je začela vojna mej Francijo in Avstrijo, je Hübner seveda ostavil Pariz in postal policijski minister, na katerem mestu se je držal le do ustavne dobe, potem se za šest let pretrga nje-

je večja prijaznost od one med hlapeci in gospodo, in da spada v vrsto poslov, to je Licin dostikrat čutil. V kratkem se mu je pristudilo lesteče, razposajeno, neobrzdano življenje v velikem tem mestu. Niso ga mikale krasne palače, ne divne veselice, ne obilne pojedine, ne mehkobna kopališča, ne gledališče, ne jahališče, ne javne svečanosti, ne slovesni obhodi: vse ga je dolgočasilo, vse se mu je gabilo, premišljuječemu, kako mirno je živel v Stoji, kako zadovoljno se je pečal z znanostmi, kako je bil zadovoljnega srca, mirne duše, srečen v priproščini in siromaščini. Želel si je nazaj, v domovino.

Sedečega v kotu, zamišljenega, otožnega popraš mehki glas Vijolin: „Licin, ali si bolan?“

Modroslovec se zgane; skoraj prestrašen vpraša: „Vijola, ali si ti? Bolan? Čemu bi bil bolan?“

„Morda si nesrečen“, poizveduje Vijola. „Davno sem opazila, da ti nekaj manjka.“

„Da, manjka mi nekaj. Manjka mi slobode; pogrešam domačega zraka, vse je drugačno; tu, v Rimu, mi ni obstanke.“

„Verjamem, da ti Rim ne prija. Tu dobiš vse in ničesar“. „Poprej so govorili še o kraljestvu sene“, nadaljuje Licin, „zdaj se ne menijo niti za rajne, niti za bogove, niti za sence; iz vsaga se ljudje norčujejo. Vsi skupaj so nesrečni, od svetlega cesarja do razdrapanega berača; nezadovoljnost vlada v podrti kočuri in še večja v cesarski palači. Žive v večni duševni pijanosti. Zaničujejo bogove, češ,

vztrajnostjo vstvaril prelep umotvor in vdahnil vsaki posamezni potezi in obliki neki vzvišeni pomen, kažoč, da je v istini pravi umetelnosti pravi smoter: „Sursum corda!“

Toliko o tem krasnem umotvoru.

* * *

Koncem svojega skromnega sestavka obračamo se še do slavnih cerkvenih predstojništev slovenskih, opozarjajoč jih na izvanredno marljivega, vrlo nadarjenega podobarja slovenskega, ki se s toliko vztrajnostjo posvečuje svojemu poklicu in kojemu je, kakor omenjeno, poglavitna skrb, da so njegova dela res dobra, umetniški dovršena, katere naših cerkvá ne kaze, marveč povečujejo veličanstvo in čast hiše božje ter so v veselja pobožnim vernikom.

Le premnogokrat se za slovenske cerkve podobarska dela naročujejo iz tujine, navzlic temu, da se ista dela še mnogo lepša in po isti ceni morejo dobiti iz domačih, slovenskih rok! O tam nas na novo uverjuje skupina g. Progarja za kamniško cerkev; kajti za tako nizko ceno bi se tako delo, vestransko temeljito in lepo izdelano, prav nikjer ne dobilo.

Zato pripročamo g. akademičnega podobarja V. Progarja*) kar najtopleje vsem cerkvenim pred-

*) Naslov: Vekoslav Progar, akademični podobar v Celovcu (Fleischmarkt 5).

govor delovanje. Od 1866. do 1868. l. je bil velposlanik pri papežu. Dne 20. septembra 1879 je bil poklican v gospodsko zbornico in 1888. leta je postal grof. Pokojnik je mnogo pisateljaval v službi, še bolj pa, ko je bil v pokoju. Pariška „Académie de sciences morales et politiques“ ga je 1877. leta zaradi njegovih literarnih zaslug imenovala častnim članom in predlaskim je pa bil odlikovan z avstro-ogerskim častnim znamenjem za umetnost in znanost. Po svojem prepričanju je bil konservativen, kar je tudi v gospodski zbornici pokazal. Zaradi tega ga liberalci neso čislali in so posebno mu očitali, da je s svojo nespretnostjo zakrivil vojno 1859. leta, ali da bi jo vsaj bil mogel zaščititi, ko bi bil spretnjši, kar seveda se dokazati ne da. Kot policijski minister je bil sicer strog absolutist, ali časopisju je pa pustil tako svobodo, da je pozneje v parlamentarni dobi take nesmo imeli.

Mladočehi. Naš najstarejši dnevnik skuša oprati Mladočeha, ker neso ničesa dosegli. Njih namen je itak le ta, da prisilijo sedanjo vladu, da odstopi. Pač vprašati se moramo, koliko so se pa Mladočehi približali svojemu smotru. Seveda to bi se ne bil noben vseh, ko bi vrgli Taaffejevo vladu, če bi za njo ne prišla boljša, temveč še slabša. In vse stvari kažejo, da bode prememba vlade, katero je pričakovati, le Slovanom v škodo. Sicer pa moramo omeniti, da pred volitvami Mladočehi neso govorili le o tem, da vržejo sedanjo vladu, temveč obetali vse mogoče in nemogoče stvari za narod češki v političnem in gospodarskem oziru. Po tem se pač sme omeniti, da dosedaj neso spolnili svojih obljub. Da naši poslanci na Dunaju ne morejo dosti doseči, je baš to krivo, da so Mladočehi razbili desnico in tako povečali vpliv levicarjev. Kar se pa tiče ugleda mladočehskih poslancev, pa ni tako velik, da bi bilo se vredno nanj sklicevati. Da se nekoliko več govori o njih, je pač vzrok ta, da jih je več nego slovenskih in da je težišče vse politike na Češkem. Sicer pa poslanci šestmilijonnega bogatega naroda morajo imeti nekaj več ugleda, nego zastopniki ubogih Slovencev.

Vnanje države.

Bolgarija in Rusija. Po poročilih nekega dunajskega lista iz Belega grada so tamošnji politični krogi prepričani, da so diplomatični spisi, katere priobčuje „Svoboda“, pristni. Bolgarski emigrantje so bili prišli po volji Rusije v Srbijo, da so ruvali proti Bolgariji. „Svoboda“ pa sedaj piše, da ruska vlada najbolje vé, da so akti pristni. Ruska vlada že od lani zasleduje tistega, ki je v Bolgarijo poslal spise, zaradi tatvine diplomatičnih spisov iz arhiva ruskega poslanstva v Bukareštu. — Po tem takem neso v Bolgarijo prišli prepisi teh diplomatičnih spisov, temveč izvirniki in mož, ki jih je izdal, pa biva najbrž sedaj v Bolgariji. Po prvih pomanjkljivih brzogovornih poročilih smo sodili, da je dotični uradnik spise prepisal, ali sedaj se pa jasno poroča, da je iz izvirniki jo pobegnili iz Bukarešte.

Bolgarija Italijanski, belgijski in rumunski zastopnik so na prošnjo gospe Karavelova bili se zasebno obrnili za pomilostenje na smrt obsojenih. „Svoboda“ pa pravi, da bi zastopniki ne bili nič več opravili, ko bi se bili tudi oficijalno obrnili. Ministerski predsednik je na smrtno obsodbo Milarova, katerega je sodišče priporočilo za pomilostenje, zapisal: „Izdajalstvo domovine jemlje vsako pravico do milosti. Sodba naj se izvrši.“

Anglija. V četrtak snide se spodnja zbornica. Najprej bode volila predsednika, katerega mora for-

malno potrditi kraljica. Obe stranki sta se sporazumeli, da se stvar kakor hitro je mogoče razvijó in že dne 10. in 11. avgusta pride na vrsto grajalni predlog. Glasovanje bode pa potem prihodnji teden. Po glasovanju pa odstopi sedanja vlada in Gladstone sestavi novo.

Izvirni dopisi.

Iz Štange, 30. julija. V petek 29. julija treščilo je v hlev Blajev v Dragovškem, kjer so ravno seno zmetavali. Vse poslopje je bilo v trenutku v ognju. Živino so komaj oteli, prašiči pa so zgoreli. Tudi nekaj denarja je zgorelo. Bil je sicer zavarovan, toda za nizko svoto. Tudi žito, ki je bilo v kozolcu, je uničeno.

Črv nam dela še vedno veliko škodo na njivi in na travniku. Krompir, ki bi imel še le čez dober mesec dozoreti, že rumeni. Tudi žitom škoduje močno. Delj časa smo imeli prav neugodno vreme. Deževalo je skoro vsak dan, tako da se je sejanje ajde močno zakasnilo. Če se jesenski pridelki ne obnesó, ne bo letina dosti boljša od lanske, kajti strneno žito je slabo in ima malo zrna, zlasti pa pšenica.

Gosp. Anton Cej je izvršil na cerkvenem oboku štiri krasne slike na presno v splošno zadovoljnost ljudstva in veščakov. S temi slikami je dobila cerkev nov kras. Kaj več o tem se bo morebiti poročalo pozneje. — Služba organista je tukaj izpraznjena, je lahka in daje veliko prilike za daljše izobraženje. Nastopi se ta služba takoj. Kdor želi biti sprejet, naj se oglasi pri župnijskem uradu v Štangi. Dobro je, da ima kako osebo pri sebi, ker ima za poboljšek veliko njivo. — Tukajšnji reveži, po toči poškodovani, so prejeli na spomladi 45 metriških centov koruze in moke in sedaj 20 centov ajde od visokega deželnega odbora, kateremu se s tem prelepo in najtopleje očitno zahvaljujejo.

Iz Logatca, dne 1. avgusta. Zadnji dan julija vršila se je v fari logaški lepa cerkvena slavnost, praznoval je namreč svoje novo mašo blagi sin znane in spoštovane uradniške obitelji Levičnikove. Ako je vsaka nova maša vspodbudna za ljudstvo, veljalo je to še v večji meri o letošnji logaški. Ni ravno kaj vsakdanjega, da pride mašnik iz višjih stanov, še manj, da pošlje v vinograd Gospodov na delo duhovnika taka družina, ki se odlikuje s svojim verskim mišljenjem. Res ganljivo je bilo videti, ko je gospod oče novomašnikov v svoji lepi uradniški upravi z drugimi domačimi vred iz rok celebranta med sv. mašo prejel sv. obhajilo.

pri tem prizoru se je osolžilo marsikatero oko. To je pridiga za ljudstvo, ako vidi, da se taki gospodje ne sramujejo svoje vere.

Predikaval je milostni gospod prelat dr. Kulavie. Pri obedu je bil poleg družin uradniških in občinskih zastopnikov navzoč ob enem blagorodni gospod okrajni glavar. Krasna je bila napitnica slavnostnega govornika na novomašnika, isto tako originalen in pomenljiv odgovor na papeža, cesarja in domovino slovensko. Ti govori so bili tem večje

važnosti, ker je bilo zbrano tako odlično občinstvo. Res, kako prijetno je, ako se duhovniki in svetni stan združita pod ščitom sv. vere in cerkve katoliške. Ko sem odhajal, rekel sem pri sebi: Tu je bil danes v malem katoliški shod.

Gospodu novomašniku pa želimo, da ga Bog blagoslovi v prid cerkvi in domovini slovenski.

Iz Zagreba, 29. julija. Pred nedavnim časom je prinesel „Obzor“ vest, da so neki Francozi hoteli v Budimpešti osnovati političen list, ki bi imel biti pisan v duhu proti trojni zvezi, ob enem pa moral tudi zagovarjati pravice Francozov in Slovanov. Pri tem svojem podjetju so se oslanjali na nekdanje simpatije Madjarov nasproti sebe. Ali prevarili so se, kajti vodja umerjene opozicije Albert Apponyi ni hotel na noben način stopiti v njihovo društvo nasproti trojni zvezi. Lukavi Madjar dobro vé, da njegovi hegenomiji v Avstriji le trojna zveza koristi, v vsakem drugem položaju morali bi jo kmalu izgubiti. Ker se Francozom ni udal Apponyi, pošljejo drugega madjarskega domoljuba, namreč Dionizija Pazmandy-ja. Le-ta ne mara mnogo za trojno zvezo ter bi se bil morda mogel sporazumeti s Francozi, da pise le-ti zahtevali v programu tega lista, da se priznajo Hrvatom vse pravice, ki jim pripadajo po ustavi. Tega pa oholi Madjar ni hotel priznati.

Ali je res ali ne, kar „Obzor“ o tej zadevi poroča, to ni toliko važnosti, ali značajno je, kako je Madjar odbil zahtevo od strani Francozov, da se Hrvatom priznajo pravice. In tega se vidi, da Francozi prilično dobro poznajo naše odnose in da so jim Hrvati med južnimi Slovani važen faktor, s katerim bi morali Madjari na vsak način računati. Ali kakor je podoba, se v tej zadevi od strani Madjarske čim dalje bolj greši, saj so vse stranke na Ogerskem v tem složne, da se morajo vse dežele ogerske krone čim bolj centralizirati in pomadjariti, a vse, kar je temu nasproti, odstraniti. Pa se v resnici niti najmanj ne ozirajo na narodnostno postavo na Ogerskem, a tudi čimdalje manj na nagodbo s Hrvatsko, katero kršijo pri vsaki priložnosti. Hrvatska je ogerska, trdijo Madjari, tedaj mora biti tudi madjarska, in to je splošno mnenje na Ogerskem.

Hrvatov čakajo še hude borbe za njihovo samostalnost v kljub nagodbi, katero so sklenili z Madjari. Ta borba pa bode tem težja, ker se je v največjem času madjarska stranka tako ojačila, da o opoziciji ni skoraj niti govora. Kako hudo zagrizena je ta stranka nasproti pravemu Hrvatstvu, vidi se ravno iz navedenega slučaja, ko je na pol vladni list „Agrar Zeitung“ Hrvate napadel, da simpatizirajo s Francozi in da rujejo proti avstro-ogerski državi, češ, da je le edino trojna zveza rešilna za nas. Nelojalne imenuje vse one državljane, ki niso vkupe z Madjari za to zvezo. Kaj takega morejo trditi zares le prodani ljudje, ne pa trezno misleči. V ustavnih državah je vsakemu državljanu svobodno zagovarjati in braniti svoje nazore o notranji in zunanji politiki dotične države. Gotovo niso vsi državljani ene ter iste misli v tej zadevi. Kako bi tedaj morali ravno Hrvati biti tistih mislij, kakor Madjari.

Zgodovina nam dokazuje, da so avstrijski ministri že večkrat v zunanji politiki pogrešili in da se more to še zgoditi. Tisti pa, ki govori proti sedanjim politikim le iz pravega prepričanja za korist naše države, gotovo ni nelojalen, marveč patriotičen, četudi simpatizuje s Francozi. Hrvat ni bil še nikdar izdajica, pač pa se bere v zgodovini Ogorske od Zapolje do Rakocija vse do Košuta in Klapke, da jim je bil tudi Turek dober zaveznik proti Avstriji, če niso našli drugega prijatelja. Če se v vladnih listih okrsti vsako mnenje, ki se ne zлага z njihovim, kot nelojalno, mislimo, da je taka pisava listov nedostojna in da tako pisanje more vsem boljšim nazorom o uljudnosti le škoditi, ne pa koristiti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. avgusta.

(Osebnostna vest.) Presvetli cesar je potrdil izvolitev gosp. ces. svetnika Ivana Murnika predsednikom c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Imenovanja.) Praktični zdravnik v Gradci, gospod dr. Viktor Strupci, je imenovan sekcijem svetovalecem pri hrvaški deželni vladi; koncem avgusta se preseli v Zagreb. — Poštunimi asistenti so imenovani gg.: J. Amreich za Maribor, Josip Sivka za Celje, V. Winter za Pontebo, Josip

da so izmisleki mesečnih pesnikov; Olimp jim je gora, zdolnji svet jim je pusta jama. Vsem bogovom sveta so postavljeni hramovi, kapitolinski Jupiter ima veličastvene zgradbe na sedmerobreznem zemljišču, in vendar ni Boga v teh svetistihih — zgolj mrtvo kamenje. Vse prepada, vse se ruši; dolgo tako biti ne more. Vse je bolno, hudo bolno; mora poginoti, če ne bo izrednega, čudovitega zdravitelja.

Pazljivo je poslušala modroslovca sužnjica Vijola. Oko se ji je svetilo, okolu usten ji je igral dražesten nasmeh.

„Resnično je vse, lepo je, kar govoriš, modri Licin. Res, svet je bolan; to bolezen ti dobro poznaš, sam dobro čutiš. Le pomočka ne veš, kako pomagati?“

„Veš li ga ti, otrok?“

„Otrok? Bodi — hočem biti otrok“, a ne po tvoji misli. Uboga sužnjica sem, res, toda v mojih praih prebiva svoboda, stannje sreča, ki mi je vzeti ne more noben cesar. Morala sem se dati ukleniti v spone sužnjosti; te okove nosim potrpečljivo, brez namrnanja. Nisem učena kakor ti, ali v svoji priprostoposti vendar vem, česar ti ne znaš. Bil si svobodni človek, imenoval si se prijatelja modrosti, ljubitelja plemenitosti duševne — toda sam si se ponižal, sam si izdal svojega vzvišenega učitelja, prodal si se v službo za plačilo, ker te je mikalo veselije sveta. Mojega učitelja jaz ne bi zatajila,

niti za bogastvo sveta, raje bi umrla, kakor bi se mu izneverila.“

Lucin, preučeni modroslovec, se je čutil tem besedam iz ust sužnjice. Stal je osupel, kakor sojen, obsojen: „sam si se ponižal, izdal učitelja, izneveril se svojim načelom, načelom modroslovca,“ to ga je iznenadilo, da ni mogel odgovoriti, dasi ravno se je silil na odgovor.

Vijola nadaljuje: „Kakošna moč, kakošna živa vera pa je v tvoji modrosti, če jo tako lahko popustiš, če te ne more varovati počutnosti notranjih in zunanjih sovražnikov? Lucin, tvoja modrost je nemodrost, tvoje znanje je neznanost. Moja priprostost, moja nevednost mi je ljubša, kot vsi naduti izreki tvojih učiteljev, po katerih se ne ravnaš.“

„Dosti je, otrok, dosti!“ pretrga Lucin strmeč. „Kje si jemalo take besede? Pri katerem božanskem učitelju si pobiralo take nauke? Povej mi, prečudno bitje, kje je pomoček bolnemu svetu?“

„Ali smem odkrito govoriti, povedati, kakor mi laži pri srcu, da me ne izdaš?“

„Bitja nadzamsko, govori! Rotim se ti pri Dzevu, da vsaka tvoja beseda ostane tajna, kakor pokopana v morje.“

„Vedi, Lucin, jaz ne verujem ni v vaše, ni v naše bogove, ni helenske, ni rimske. Vaši bogovi so slepila; kamen, železo, bron, les; če so od zlata ali srebra, tisti so zaprti, da jih ljudje ne ukradejo. Ti bogovi se bodo potrtli, polomili, potrti, in njih hrami porušili.“

(Dalje sledi.)

Strasser za Ptuj, Ig. Strassl za Radgono, J. Perner za Celje, R. Ernstberger in V. Thamm za Maribor, A. Pezdíč za Volšperk, A. Resch za Celje, J. Drescher za Maribor. Premješeni so poštni asistentje gg. Al. Bahovec z Zidanega Mosta v Maribor, H. Maihenitsch iz Celja v Gradec, A. Mirnik iz Gradca na Zidan Most, Jer. Korašek in Fr. Singer iz Gradca v Maribor, K. Klima iz Gradca v Celovec, J. Heister iz Gradca v Ptuj.

(Katoliška družba) ima prihodnji četrtek, to je 4. avgusta, na Rožniku sv. mašo za društvenike zjutraj ob petih z navadnim darovanjem za uboge iz Vincencijeve družbe.

(Šolska poročila.) Čveterorazredna ljudska šola v Postojini je izdala letno poročilo, ki ima na prvem mestu spis „Zgradba novega šolskega poslopja v Postojini“. Poučevali so vodja in c. kr. okr. šol. nadzornik g. I. Thuma, 1 katehet, trije stalni učitelji, tri stalne učiteljice. Od 402 za šolo godnih otrok je obiskovalo šolo 380 dečkov in deklic, obrtno nadaljevalno šolo 37 učencev. Za višji razred sposobnih je bilo 266, neizprašanih 19. — Štirirazredno ljudsko šolo v Krškem je obiskovalo 211 otrok, katerih je 113 stanovalo v Krškem. Za višji razred je sposobnih 133, nesposobnih 71. Poučevali so: Vodja in c. kr. okr. šolski nadzornik g. Fran Gabrček, 1 katehet, 1 učitelj, 2 učiteljici. — Štirirazredno ljudsko šolo v Kamniku je obiskovalo 208 dečkov, od katerih je sposobnih za višji razred 157. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskavalo 78 učencev. Poučevali so vodja gosp. Val. Burnik, 2 kateheta, 3 stalni učitelji. — Štirirazredno ljudsko šolo v Mokronogu obiskovalo je 154 dečkov in 127 deklic. Poučevali so vodja g. And. Grčar, 2 kateheta, 1 učitelj, 2 učiteljici. — Trirazredno ljudsko šolo v Mengšu je obiskavalo 293 dečkov in deklic; za višji razred sposobnih je 194. Poučevali so vodja g. L. Letnar, 1 katehet, 1 učitelj, 1 učiteljica.

(Utonil) je v soboto popoldne v Savi blizu Krškega korporal Alojzij Čokl 6. topničarske divizije. Trupla še niso našli.

(Toča) je včeraj popoldne naredila veliko škodo v Črnomlju in okolici.

(Vravnava vodja.) Notranje in trgovinsko ministerstvo sta odobrili načrt za vravnavo nekaterih vodja na Goriškem, posebno Soče. Troški so proračunjeni na 50 000 gld., katere bode država plačala v petih letnih obrokih.

(Na graškem vsenčilišču) so bili promovirani doktorji: na bogoslovem oddelku 2, na pravoslovnem 80, na medicinskem 75, na modroslovnem 7 kandidatov.

(„Rimski Katolik“). IV. zvezek, je izšel in pri naša naslednje zanimive spise: Načelo. — Slovenci, na katoliški shod v Ljubljano! — Kaj nas loči? Čigava bode šola? Država, poučuj v šoli! — Slovenski roman. II. Josip Jurčič: 1. Da se razumemo! 2. Pristni idealizem v Jurčiču. 3. Lepi realizem v Jurčiču. 4. Blago srce in domišljija. 5. Kriv idealizem v Jurčiču. 6. Gajil realizem in nesramen naturalizem v Jurčiču. — 7. Trivialnosti v Jurčiču. 8. Sklepna sodba o Jurčiču. 9. Pogubnost Jurčičevih nazorov za slovensko mladino in ljudstvo. 10. Dve važni resnici iz Jurčiča. — Narodnost. Narodnost ni hudičeva iznajdba! — Rusov občevanje z Rimom. Inocencij IV. in knez Danilo iz Holiča. — Nekaj v našo obrambo. — Razno-

terosti: Češka sodba o Aškercu. Jeden izmed „brezdomovincev“. „Credo“ slovenskih liberalcev. Trau, .. schau wem! V podporo mladim pisateljem.

(Iz Šoštanja) se nam piše: „Odbor za pevsko slavnost dné 14. avgusta v Šoštanju“ pozivlja in prosi, da se vsi častiti gôstje, koji se bodo skupnega obeda (za osebo 1 gld. 50 kr.) udeležili, in vsi, koji na prenočišče reflektujejo, pravočasno odboru v Šoštanju javijo. Odbor bode skrbel, da bodo vsi častiti gôstje zadovoljno postreženi, samo pravočasno javiti se je treba, ker so razmere na deželi drugačne, nego po večjih mestih. — Kakor se nam z Dunaja poroča, bode se pevske slavnosti dné 14. avgusta v Šoštanju udeležila tudi deputacija „Slovanskega pevskega društva“, obstoječa iz 14 najodličnejših dunajskih Slovanov, večinoma Čehov. Ze sedaj jim kličemo: „Dobro došli!“

(Vspored) veselici abiturijentov slovenskih in hrvatskih učiteljšč, ki bode v četrtek dné 4. t. m. ob 8. uri zvečer na starem streljišču: 1. Ivan pl. Zajc: Ouvertura iz operete „Mornarji na krov“, svira vojaška godba. 2. A. Nedved: „Pri slovesi“, slavnostna kantata za moški zbor in bariton samospjev poje g. L. Potrebin. 3. Prolog, govori abiturijent E. Gangl. 4. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“, moški zbor. 5. F. Stegnar: „Spev srce nam dviga“, mešan osmerospjev. 6. H. Volarič: „Domovini“, moški zbor s spremljevanjem vojaškega orkestra, tenor- in bariton-solo pojeta g. A. Štefančič in g. L. Potrebin. 7. Peters: „Potpourri slovenskih narodnih pesnij“, svira vojaška godba. 8. „Izgubljeni sin“, igra s petjem v dveh delih. Vstopnina 50 kr.

(Osnovni shod) slovenskega ferijalnega društva „Sava“ bode jutri ob 10. uri v tukajšnji čitalnici. Na dnevnem redu so vsprejem članov in odborova poročila. Druga seja je popoldne ob 3. uri, zvečer ob 8. uri na vrtu pri Virantu zabaven društven večer.

Telegrami.

Dunaj, 1. avgusta. Cesar je podelil ministru grofu Kuenburgu čast tajnega svetnika, poslancu dr. Russu križec Franc-Josipovega reda.

Lvov, 1. avgusta. Deželni odbor je povabil vse okrajne načelnike v Galiciji, da se dne 31. avgusta udeležé cesarjevega sprejema.

Vratislava, 2. avgusta. „Breslauer Zeitung“ je preklicala poročilo časnikov, da bi bila kolera v Sosnovicah.

Osborne, 1. avgusta. Nemški cesar se je danes pripeljal, pozdravila ga je kraljica Viktorija.

Vsebina VIII. zvezka:

Juri Šubic. Spisal I. — Ptolemej. Zložil Ant. Hribar. — Ljudska osveta. Pove-t. Spisal Podgoričan. Mornar. Zložil A. C. Slavin. — Naša železnica. Spisal Ivan Zupanec. Nagrobni napis. (F. R. † 23. junija 1892.) — Sonetje. Zložil A. C. Slavin. a) Sam sebi. — b) Poeziji. — c) Pesniku. — d) Dvom. — e) Prijatelju A. M. — f) Prijatelju M.

Dunajska borza.

Dné 2. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	113 „ 80 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 50 „
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	997 „ — „
Kreditne akciije, 160 gld.	312 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 55 „
Napoleonond (20 fr.)	9 „ 50 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemških mark 100	58 „ 52 1/2 „

Dné 1. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 50 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 25 „
Kreditne srečke, 100 gld.	191 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

O. — g) Čustva. — h) Tekma (novomašniku A. M.) Siročina tožba. Zložil A. M. — V celicab. Zložil A. M. — Sveti kelih. (Balada.) Zložil A. M. — Kako se nosijo Slavonke. Sestavil J. Barle. — Ribič. Zložil A. C. Slavin. — Gorica. Krajepisna in zgodovinska črtica. Spisal — j. — Na jutrovem. Poto-pisne in narodopisne črtice. Spisal dr. F. L. — Pa-perki staroslovenski. Piše P. Ladislav. — Slostvo: A. Slovensko. B. Hrvasko. C. Češko. D. Rusko. E. Druga. — Razne stvari. — Slike: Mati in oče bratov Subicev. (Po slikah Janeza Subica.) Slavonska noša. (Dve sliki po fotografiji.) Sveti kelih. Gorica. (Po fotografiji.) Kanal Mahmudije v Egiptu. (Po fotografiji.) Grb stenografov. (Sestavil in narisal J. Zeplicbal.)

Vremensko sporočilo.

Dan	Ca.	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur
opazovanja	razkoma v mm	toploma po Celziju			
7. u. jut.	733.0	19.8	sl. zap.	jasno	1.8
12. u. pop.	731.8	25.4	sl. svzh.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	731.7	16.2		jasno	

Srednja temperatura 20.5°, za 0.7° nad normalom

Stanje avstro-ogerske banke

dné 31. julja 1892.

(Brzjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 415.150.000 (+ 8.523.000)
Kovinski zaklad	248.932.000 (+ 996.000)
Listnica	151.158.000 (+ 11.170.000)
Lombard	24.075.000 (+ 829.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 41.790.000 (— 10.389.000)

355 1

Vsem sorodnikom, znancem, posebno duhovnim prijateljem naznanjam tužno vest, da je Bog vsega-mogočni našo mater

Ano Sajé,

rojeno v Prečini, po dolgi, mučni bolezni danes ob 1 1/2. uri, večkrat prevideno s sv. zakramenti, v 76. letu njene starosti k Sebi poklical v boljše življenje.

Pogreb predrage ranjke bode v torek, 2. t. m., zjutraj v Stangi.

Pokojno priporočam v blag spomin in molitev.

STANGA, dné 31. jul ja 1892.

Mihael Sajé,

župnik.

Zahvala.

Prisrčna hvala bode vsem, ki so nas tolažili in izrazili sočutje povodom dolgotrajne bolezni in prebriske izgube našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, deda, gospoda

Jakoba Zupančič-a,

zidarskega mojstra, meščana in posestnika,

Zahvalimo tudi iskreno prečast. duhovščino, darovalce krasnih vencev in udeležence pogreba, osobito gg. pevce.

V LJUBLJANI, dné 2. avgusta 1892.

356 1

Žalujoči ostali.

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile štav. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gallškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

45.000 goldinarjev

dobi se z jedno

zemljiško-kreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dné 16. avgusta!